

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Páratlanul fellángolt Budapest*

a háború óta az olvasás kultúrája.

Forrás: *Magyarország*

Bp.
(Hely)

1930. II. 2.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

027.4

Hely

Idő

Személy

Helyszám

1930

Közpon

Páratlanul fellángolt Budapesten a háború óta az olvasás kultúrája

901.131 kötet volt a Fővárosi Könyvtár tavalyi forgalma! Tíz év alatt 5-ről 12-re emelkedett a fiókok száma — A Wenckheim-palotai elhelyezkedéstől még nagyobb fejlődést vár Enyvári igazgató

(A Magyarországi tudósítójától.) Van a fővárosnak egy intézménye, amely a legnagyobb csendben, szerényen, de annál áldásosabban működik, olyan sikerrel, amilyennel kevés városi intézmény dicsekedhet. A Fővárosi Könyvtárról van szó, amelynek már a háború előtt is nagy jelentősége volt a művelődés terjesztésében, de most, amikor éppen a tudás után vágyakozók nagyrésze nincsen abban a helyzetben, hogy könyveket tudjon vásárolni, értjük csak meg, hogy mit jelent a Fővárosi Könyvtár. Csak el kell menni valamelyik fiókba,

ahol kis diákok, egyetemi hallgatók, fiatal és kevésbé fiatal hölgyek, munkások, tisztviselők, magasrangú közéleti funkcionáriusok állanak sorba könyvekért vagy ülnek egymás mellett az olvasóban. Híyenkor látni, hogy alig akad ember, aki szellemi gyarapodásának legalább egy részét ne a Fővárosi Könyvtárnak köszönhetné.

A könyvtárban nemrég jubileumot ülték: Enyvári Jenő igazgató ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát. Enyvári igazgató elhárított magától minden ünnepeltetést, mégis olyan jubileumi örömben lesz röviden része, amelynél nagyobbat senki se szeretne lehetett volna a kitünő tudós igazgatónak: a könyvtár

rövidesen átköltözik a Wenckheim-palotába,

ahol még jobban kifejtetheti áldásos működését.

Pedig a könyvtár eddig is sokat produkált. Abból a kis könyvtárból, amely 1895-ben létesült és 1911-ben lett nyilvános könyvtár, az utóbbi tíz évben a főváros művelődésének legfontosabb intézményévé vált. Érdekes adatokat mondott erről

Enyvári Jenő igazgató

— A könyv kultúrája, mint a nemzet művelődésének fokmérője, még soha nem

emelkedett oly nagymértékben, mint a háború utáni esztendőkből. Budapest könyvtárai a háború után siralmas állapotban voltak. A fővárosnak kellett tehát gondoskodni új könyvtárról, amely a mai idők emberének szellemi szükségleteit tartja szem előtt. Az útmutatás is fontos feladatává vált a könyvtárnak. 1927-ben megindítottuk ismét az „Aktuális Kérdések Irodalma” című kiadványsorozatunkat, amelyből eddig már 11 mű jelent meg az irodalmi, közgazdasági és politikai élet nevezetes eseményeiről. A Dührer- és Schuder-centennárium alkalmából kiadott munkáink külföldön is elismerést arattak.

A Fővárosi Könyvtár mostani főépülete a Gróf Károlyi utcában. Ez volt az egykori scukoruccai elemi iskola

— 1918-ban 5 főkönyvtárunk volt, ma 12 van. És ez a szám még növekedni fog.

Különös tekintettel voltunk arra, hogy a főváros társadalmának minden rétege közeljusson a könyvhöz, elmentünk tehát a

legtávolabb eső területekre is. Nagy reménnyel tekintünk a Wenckheim-palotába való költözködés elé. Az új épületben a könyvtár külön gyűjteményei is méltóbb és tágasabb tereket kapnak, az olvasók száma megkétszereződhetik és ezzel a fejlődés eddig nélkülözött fizikai feltételei is meglesznek.

— Milyen forgalmat csinál a könyvtár?

1918-ban 12.515 kötetet szereztünk be. A könyvtár forgalma ebben az évben 31.259 kötet volt. A kölcsönzés napi átlagforgalma 158 kötet. Ezzel szemben 1928-ban 35.982 kötetet szereztünk be. A központi könyvtár forgalma 197.698, a főkönyvtáraké 703.493, tehát összesen 901.131 kötet volt. A napi forgalom átlaga tíz év alatt a négyszeresére emelkedett, mert 1928-ban 608 kötet volt. E nyers adatok mögött

nagyarányú fejlődés

rejlik, a központi könyvtár régi, túlnyomóan a városigazgatás szociológiai területeit kultiváló gyűjtési körét a szellettudományok minden ágára és a természettudományokra is kiterjesztette. Nagyon fejlődött

a Budapesti Gyűjtemény,

amely apró részletekre menő gyűjteményét foglalja magában Budapest múlt és jelen irodalmának. A szépirodalom első

kiadású munkáit tartalmazza a Szűry Gyűjtemény. Jelentős hazai és külföldi röpiratgyűjteményünk, a könyvészeti és keleti gyűjteményünk is.

— Kik olvasnak?

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

027.4

Hely

Idő

Személy

Szerző:

Cím:

Forrás:

— A könyvtár kölcsönzőinek foglalkozási statisztikája 1928-ban így alakult: A központban, ahol csak tudományos művek vannak,

a legtöbb könyvet köztisztviselők vették ki,

számszerint 574-en. Utánuk mingyárt a főiskolai hallgatók következnek, akiknek száma 471, majd a tanszemélyzet tagjai 232-en. A magántisztviselők 204, a bér munkások pedig 31 főnyi számmal szerepelnek a statisztikában. Írók és művészek közül 64-en, egyetemi tanárok közül 23-an használták a könyvtárt.

A fiókokat is beleszámítva, a legtöbb kölcsönző a középiskolai tanulók sorából került ki,

3747 fővel. Utánuk következő legnagyobb kategória a kereskedelmi iskolai tanulóké. Az ő számuk 1742. A köztisztviselők itt is jelentős számmal szerepelnek: 1458-an olvasták könyveinket. A magántisztviselők száma a fiókokkal együtt 914-re, a bér munkásoké 381-re emelkedett.

— Mit olvasnak leginkább?

— A központi tudományos könyvtárban leginkább a memoáriródalemnak

van olvasója. Utóbbi időben nagyon divatos lett a memoáriródalom és sokan más érdeklődési körrel is erre tértek át. Utána mingyárt a közgazdaságtannal foglalkozó műveket keresik, ezután következik a filozófia és a művészettörténet. A szociológia iránt erősen csökkent az érdeklődés.

A Baross ucai Wenckheim-palota, amelyet Wenckheim Frigyes gróf örököseitől vett meg a főváros a Fővárosi Könyvtár számára. Előtte a Rothermere kút

— A főkönyvtárakban elsősorban szépirodalmi könyveket keresnek, de sokan kölcsönzik ki a népszerű ismeretterjesztő műveket is.

— Mennyit költ könyvekre a könyvtár?

— 1928-ban könyveszerzésre 246.099 pengőt költöttünk, ami igen nagy emelkedés az 1927. évvel szemben, amikor csak 196.000 pengő állt ilyen célra rendelkezé-

sünkre. Könyvkötés 38.468 pengőnkbe került.

Ezek a számadatok igazolják azt a fejlődést, amelyet a Fővárosi Könyvtár az utóbbi évtizedben Enyvári Jenő vezetése alatt megtett. Bizonyos, hogy ha a Fővárosi Könyvtár átköltözik majd a Wenckheim-palotába, a fejlődés még fokozottabb mértékben fog megindulni.